

स्वाः । उत श्वेतं वसुधितिं निरेके” इति । ‘रोदसी’ द्यावा-
पृथिव्यौ ‘उभे’, ‘रायेऽनु’ धनार्थमेव, ‘यं’ वायुं, ‘जज्ञतुः’ उत्पा-
दितवत्यौ । यजमानानां ‘धिषणा’ बुद्धिः, ‘देवी’ विद्योत-
माना सती, वायुं ‘देवं’, ‘धाति’ धारयति, निरन्तरं ध्याय-
तीत्यर्थः । ‘अधा’ आरब्धयागे, तं ‘वायुं’, ‘स्वाः’ ‘नियुतः’ स्वकीया
वडवाः, ‘सश्वत’ सेवन्ते । ‘उत’ अपि च, रेको रिक्तत्वं तद्रहितं
कर्म ‘निरेकं’, तादृशे, सर्वसाधनसम्पूर्णे कर्मणि ‘वसुधितिं’
हविर्लक्षणस्य वसुनो धावकं श्वेतं पशुमपि, नियुतः सश्वते-
त्यन्वयः ॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यानुवाक्ययोः प्रतीके दर्शयति । ‘आ
वायो, प्रयाभिः’ इति । आ वायो भूषेति पुरोऽनुवाक्या, सा
चैन्द्रवायवप्रस्तावे व्याख्याता । प्रयाभिर्यासिदाश्चाऽसमित्येषा
याज्या, सा च हिरण्यगर्भ आपो हेत्यनुवाके व्याख्याता ॥

अथ हविषः पुरोऽनुवाक्यामाह । “प्र वायुमच्छा बृहती
मनीषा [१] । बृहद्रयिं विश्ववाराऽ रथप्राम् । द्युतद्यामा
नियुतः पत्यमानः । कविः कविमियक्षसि प्रयज्यो” इति ।
‘बृहती’ महती, ‘मनीषा’ यजमानस्य बुद्धिः, ‘वायुम्’, अभि-
लक्ष्य ‘प्रकर्षेण यातीति शेषः । कोदृशं वायुं, ‘बृहद्रयिं’
बृहती रयिर्महद्भूतं यस्यासौ ‘बृहद्रयिः’, बृहद्धनप्रद
इत्यर्थः । ‘विश्ववारां’ विश्वेषामनिष्टानां निवारकं, ‘रथप्रां’
स्वकीयं रथमपेक्षितैर्धनैः पूरयन्तं । हे ‘प्रयज्यो’ प्रकर्षेण
यष्टुमुद्युक्त यजमान, ‘कविः’ देवतातत्त्वाभिज्ञस्त्वं, ‘कविं’ सर्वज्ञं